

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

חגיגת סיום העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן

חסידיו ברסלב, הלומדים את העמוד היומי בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' מסיימים עתה את מחזור הט"ו.

ביום חמישי, ר"ח כסלו יתחיל מחזור ה"ז.

עם היסוב לגלגל השנה, שמחה היא לנו להתחיל מחדש את התורות הראשונות בליקו"מ: 'אשרי תמימי דרך', 'אמור אל הכהנים', 'אקרוקתא'.

מתוך שמחה זו, עלינו להתחדש לקיים את רצונו של רבינו הקדוש שנהיה בקיאים בספרו הקדוש. על ידי לימוד קבוע, עמוד ליום חוק ולא יעבור, אכן יהיו תורותיו הקדושות קנויות בנפשנו בקניין נגמור.

הלא כך העיד רבינו הקדוש בעצמו: 'שאפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד, שנלכדו במצודה רעה עד שרגליו בעבירות ח"ו רחמנא ליציל, רחמנא לישוּבן - אף על פי כן, הכח של התורה גדול כל כך, עד שיכולה להוציא אותן מן העבירות שרגליו בהם ח"ו; ואם יעשו להם חוק קבוע וחיוב חוק ללמוד בכל יום כך וכך, יהיה אוך שיהיה - מוודאי יזמו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאוד' (שיחות הר"ן ט).

ואם בכל דף של תורתנו הקדושה - כן בתורתו של רבינו הקדוש על אחת כמה וכמה, כמפורש בדברי רבי אברהם ב"ר נחמן, שעיקר התבלין ליצר הרע בדורותינם ספרי רבינו.

בכווח של אותו זמן וקדושה, שבספרו טמון אור פניו הקדושים, נזכה להתקרב בכל לב אל אבניו שבשמים, כמאמרו ז"ל, ש'אם יתמידו בספריו - יבלין להיות נעשה איש כשר באמת'.

חוק חוק ונתחוק!

חיי שרה - החיים האמיתיים

הם חיים אמיתיים. כלומר שממשיכים להיות תינוק בן שבע, וזכור בן עשרים, גם בגיל מאה.

"כי זהו עיקר השלימות, שיתחיל להיות בכל פעם! שאפילו כשמגיע לימי הזיקנה יהיה בעיניו עדיין יניק לגמרי, כאילו לא התחיל להיות ולעבוד ה' כלל, ויתחיל להיות בעבודתו יתברך בכל פעם מחדש. והוא בחינת 'בת כ' בבת כ' בבת ז' שני חיי שרה כולן שוין לטובה, כי כל מה שמזקין הצדיק הוא עדיין יניק בעיניו, כאלו הוא תינוק עדיין; ועל ידי זה מוסיף בעבודתו בכל פעם, וזוכה לחיים ארוכים באמת, שכל ימיו ושנותיו הם שנות חיים באמת, כי אינו אובד שום יום מימי חייו בלי תוספת קדושה וחיות. והוא בחינת 'שני חיי שרה כולן שוין לטובה'" (ליקוטי הלכות, תפלין ה, לה).

בכתבי הארז"ל מבואר שהמילה "חיים" בגימטריא "אהיה הוי"ה אהיה"ה". ובשפת

המעשה הכוונה היא: החיים האמיתיים הם רק כשאתה חי מתוך רצון להתחדש, רצון להיות - "אהיה" - אני רוצה להיות. ותיכף כשאתה זוכה לאיזו הוי"ה, לדרגה והשגה כל שהיא, אתה תיכף מתחדש, ומכין את עצמך מחדש, להיות - אקיה - מחדש... (שם, כו)

כשאנחנו זוכים לקום בבוקר עם החלטה חדשה או להיזכר בצעהריים שצריך להתחדש, רק אז התחלנו להיות את אותה היום! כי זה עיקר החיים, כשמתחילים לעבוד את ה' בכל פעם מחדש כאילו לא התחילו עדיין בעבודתו כלל

"כי זה עיקר החיים, כשמתחילים לעבוד את ה' בכל פעם מחדש כאילו לא התחילו עדיין בעבודתו כלל. וכמו שכתוב: 'אשר אנכי מצוך היום, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה: 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, שלא יהיו בעיניך כדיוטנגמא ישנה שאין אדם סופנה, אלא בכל יום יהיו כחדשים'" (שם, ה).

"והעיקר, שתוהרו לקיים מה שהזהיר (רבינו) מאד, שאסור להיות זקן, והרים קולו הקדוש וקרא בקול גדול ואמר: 'אלט טאר מען ניט זיין' - זקן אסור להיות. וכבר הזהירו רבותינו זכרונם לברכה על זה כמה פעמים ואמרו: 'בכל יום יהיה בעיניך כחדשים, וכן אמרו 'בכל יום יהיה דומה בעיניך כאילו היום נכנסת עמו בברית' וכן הרבה. אך ביותר ויותר הזהיר אדמו"ר ז"ל על זה, כי כל עניינו הוא בחינת התחדשות נפלא ונורא מאד מאד, שיכול להרים ולחדש הנפשות שירדו ונפלו מאלפים שנה!" (עלים לתרופה).

בשבוע שבו קוראים פרשת חיי שרה, הנקראת על שם ה"חיים", הזמן מתאים לברר: מה הם בעצם ה"חיים"? האם כל מי שהצליח 'לשרוד' את השבוע, זכה גם 'להיות' בו? במילים אחרות: האם כל מי שחי באמת 'עושה חיים'...?

ובכן, שימו לב: המושג 'חיים' אין פירושו רק 'העדר מות'. ישנם כאלה, שאינם מתים במשך 80 שנה ויותר, אך "להיות" לא זכו אלא יום או יומיים... את טעם החיים לא זכו לטעום, רק זעיר פה זעיר שם, ותו לא.

וכבר תמה רבינו הקדוש ושאל: "כשאין האדם מסתכל על התכלית - למה לו חיים?" (ליקוטי מוהר"ן, רסח) "האם זה נקרא חיים? הלא אלף מיתות טובים מחיים מרים כאלה! מאחר שאיני זוכה בחיים האלה להשגת התכלית האמיתי" (ליקוטי תפילות, יח). "ואם כן, מה יתרון לכן מאה שנים על בן יום אחד? אדרבא, זה מות יום אחד וזה מות מאה שנים" (ליקוטי הלכות, מילה ד, ב).

לא זו בלבד, אלא גם אלו שזוכים לחשוב על התכלית ולעבוד את ה', גם הם אינם זוכים תמיד "להיות". יכולים הם ללמוד, להתפלל ולקיים מצוות, אך טעם החיים האמיתיים, חיות אמיתית, מהם והלאה.

יתירה מכך, גם אלו הזוכים לחיות חיים אמיתיים, אין חייו של זה דומה לחברו. כאשר שח רבינו הקדוש באחד הימים ואמר: "אני חיתי היום חיים שלא חיתי עדיין מעולם! כי יש כמה מיני חיים, והכל נקרא חיים, אבל היום חיתי חיים טובים שלא חיתי מעולם חיים כאלה" (חיי מוהר"ן, ח).

מהו אם כן סוד החיים האמיתיים? מה ניתן לעשות כדי לטעום אותם דבר יום ביומו? על כך מספר לנו הפסוק הראשון של פרשת השבוע.

וכך נאמר שם: "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, שני חיי שרה". ופירש רש"י: "מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים - לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו: בת כ' בבת כ' לחטא, מה בת כ' לא חטאה שהרי אינה בת עונשין, אף בת כ' בלא חטא. ובת כ' בבת ז', לויפי. שני חיי שרה - כולן שוין לטובה".

ללמדנו: סוד החיים הוא ההתחדשות התמידית! רק אלו

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כה	מב.	קפג	זי יח	לה
א	כו	מב:	קפד	יט כ	לט
ב	כז	מג.	קפה	כא כב	מ
ג	כח	מג:	קפו	כג כד	כא
ד	כט	מד.	קפז	כה כו	מב
ה	א	א.	קפח	כז כח	מג
ו	ב	א:	קפט	כט ל	מד

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718(1)
מוקד הישועות 81-81-81-1800

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסומ: 054-8419620

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
otzrot.breslev@gmail.com

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

תקוותם של "הפירות התלושים"

החכמה, לספירת הכתר, מקום אשר שם שום פגם לא מגיע - וקורא בקול גדול, אל כל ה"פירות התלושים", ומודיע להם נאמנה: "אם הפירות שלא נתבשלו כל צרכן על האילן, הם מונחים איזה זמן, עד שנעשין מבושלין מאליהן בתלוש, זה מועיל, ומותר לאכלן!" (שם)

אם תמשיכו - גם בהיותכם 'תלושים' וחסרי חיות - לאוהו בהשם יתברך ולהשתוקק אליו, יש לכם תקוה; אם תמשיכו לחפש ולבקש אחר אבידותיכם, ולא תתייאשו מלמצוא אותם, יגיע היום המיוחל ותחזרו לחיות מחדש.

"וכבר דיברנו בזה הרבה, אך אף על פי כן עדיין צריכין למוודעי, ואי אפשר להודיע ולבאר הכל. כי לכל אחד נדמה שעליו אין אנו מכוונים בדברינו, כי הוא יש לו מניעות כאלה ונתפס בתאוותו ובמצודתו כל כך עד שלא ישאיר כמותו אי אפשר לשוב באמת לה' יתברך, כי כבר נלכד ימים ושנים במה שנלכד עד אשר לא יאמין שוב מני חושך. כך נדמה לכל אחד! ורבנו ז"ל היה קורא תגר על זה מאד ואמר בזה הלשון: 'גיוואלד! זייט אייך ניט מייאיש!' ומשך מאד תיבת 'גיוואלד'. כי באמת הכל יכולים לזכות להתקרב לה' יתברך באמת... שעל כל פנים יחפשו ויבקשו ויצטערו ויתגעגעו לשוב אליו יתברך - וסוף כל סוף יתקרב לה' יתברך ואז יראה שאין שום תנועה נאבדת" (ליקוטי הלכות, גביית חוב מיתומים ג, יז).

ואמר, שבוה המאמר זוהר אין שום אדם מבין הפשט רק הוא לבד!" (שיחות הר"ן, עא).

עומק הדברים הוא:

כל התאוות והפגמים גורמים לאדם לאבד חלקי קדושה - רגשי קודש, השגות קדושות, וכן הלאה. אך ישנם פגמים הגורמים לאדם 'לאבד את עצמו' לגמרי, לאבד את הרצון, את התקוה, את הקשר אל השי"ת לגמרי.

זהו בעצם פירושם של דברי זוהר על אותו פגם, שפוגם עד לספירת החכמה: פגם זה פוגם ומנתק את הקשר שיש לו לאדם במחשבתו עם הבורא יתברך, כאותו פרי הנתלש מהאילן קודם זמנו, וחיותו נפסקה! לא שנאבד לו לאותו פרי חלק מסוים, אלא כל חיותו נפסקה ונאבדה...

ולפיכך "צריך ליהרר מאד, שלא לאכול פרי שלא נתבשלה כל צרכה... כי יש דברים אבודים, ויש בזה דברים נפלאים, סודות נסתרים ונוראים מאד, רזין עליאין" (ליקוטי שם).

זוהי בעצם האבידה הנוראית, השכיחה בדורנו: אבידת החיות! מאבדים את התקוה, את הרצון, ומונחים תלושים תחת אילן הקדושה, עד לריקבון גמור...

אך גם אז מופיע צדיק האמת - אשר התעלה מעל ספירת

"יש דברים אבודים, ויש בזה דברים נפלאים, סודות נסתרים ונוראים מאד, רזין עליאין... ודע, שיש מלאך, ותחתיו כמה ממונים, וכלם אוהים בידם שופרות, והם עומדים והופרים תמיד ומחפשים תמיד אחר אבידות".

(ליקוטי מוהר"ן תנינא, פח)

במשך כל הדורות איבדו בני אדם 'אבידות' קדושות, על ידי תאוותיהם הרעות. "כי יש כמה דברים אבודים, היינו מה שאובדים אבידות הרבה על ידי התאוות, בבחינת 'תאות רשעים תאבד'. וזה היה תפקידם של הצדיקים האמיתיים, לחזור ולמצוא את האבידות הרבות, ולהחזיר לבני ישראל את חלקי הקדושה אשר איבדו בתאוותיהם. להחזיר להם את רגשי הלב, את השגות המוח ואת קדושת איבריהם אשר איבדו.

אך באחרית הימים, כאשר מבול התאוות התגבר כל כך, התרבו הפגמים אשר על פי דברי זוהר "אין עליהם תשובה", מאחר שהם פוגמים עד מקום המחשבה העליונה, ספירת החכמה. אבידות כאלה, אין מי שישב ויחזיר, רק אותו צדיק מופלא אשר אמר: "בענין מה שכתוב בזהר הקדוש שעל פגם הברית, בפרט מאן דאשיד זרעא בריקניא חס ושלום וכו' אין מועיל תשובה. אמר רבנו ז"ל שאין הדבר כן, רק על הכל מועיל תשובה.

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי הירש לייב ליפל

קברי הצדיקים ודבקות ב"ליקוטי הלכות", כפי שהיתה נחלתם של האברכים באומן, וכך הבעיר את האש הקדושה בלבם של מקורבים חדשים וצעירי הצאן.

אך עם כל זאת, מעולם לא חש "מאן דאמר"; תמיד רגיש "זעירא דמן חבריא" ולא כמשל. באחד ממוכתביו הוא כותב: "ובודאי אני מאמין שרבינו הקדוש יקיים הבטחתו לנצח, ועל פליטתו הנשאר לו מאומן, מברסלבר קלויז, שהייתי שם פועל פשוט - שבוקנותו אל יתבייש רבינו הקדוש בנו... שאזכה גם כן להיות עוד בחיים חיותי פועל פשוט אצל רבינו הקדוש, בתורה ותפילה ותשובה, בפשיטות, מתוך שמחה, ולהרגיש קדושת ואור הצדיק האמת נחל נובע מקור חכמה..."

בכ"ג בחשוון תש"מ, עלתה נשמתו לגנוי מרומים.

בחדש סיון תרפ"ג נשא לאשה את בתו של החסיד הנלהב רבי אהרן מקיבליטש, שנסתלק לעולמו כשנתיים קודם לכן. שמחת החתונה שלו שהתקיימה באומן היתה מיוחדת במינה. כנהוג בימים ההם, התקיימה החופה בערב שבת, והריקודים והשמחה היו במוצאי שבת. בין הרוקדים בלט רבי ברוך געצעס בריקודיו מלאי החן וההתלהבות דקדושה. באותו מעמד הקימו עבור החתן קרו, כשכל אחד מהמשתתפים נתן סכום כנדבת לבו. את הסכום שנאסף השקיעו בבית מסחרו של ר' חיים וואדאוואז (ב"ר שבתי ברסלב) וכך יכול היה החתן לעבוד את בוראו תקופה ניכרת, כשהוא פטור מטרדת הפרנסה.

עם נישואיו, ניגש רבי הירש לייב לעבודת ה' בדרכו של רבינו במלוא תעצומות הלב והנפש. קימת חצות, התבודדות ממושכת ביערות, לימוד תורה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ריקודים ומחאת כף - דבר יום יום ביומו, כשהכל סובב סביב הציור המרכזי: ההתקשרות בכל לב ונפש ל"צדיק הקדוש והנורא הטמון פה". ההליכה לציון רבינו, לא היתה אלא הליכה למפגש עם "הרבי", לשוחח עמו, להתוודות לפניו, להודות לו, ומשם, מההתדבקות בנפש הצדיק, באו הרצונות והגעגועים העצומים לה' יתברך, שיכלו להם לשלג ולכפור, לעניות המופלגת ולכל תלאות הזמן.

בחדש ניסן תרצ"ד, הצליח רבי הירש לייב בנסי ניסים לעוזב את רוסיה הקומוניסטית ולעלות עם משפחתו לארץ הקודש. הוא קבע את מושבו בירושלים העתיקה, והמשיך לעבוד את בוראו כאשר היה באומנה איתו. לכאן העתיק את הרוח החיה של "הנעור בלילה", התבודדות מחוץ ליישוב, השתטחות על

נולד בלודו שבפולין לאביו ר' אהרן בצלאל, מחסידי רדומסק. בצעירותו הבחין באביו היושב ולומד מתוך ספר ועיניו זולגות דמעות. היה זה הספר הקדוש "משיבת נפש", שכן אביו חיבב את ספרי ברסלב. ר' הירש לייב שהבין כי יש דברים בגו, הלך וחיפש אחר ספר זה, והמעט שדלה מתוכו היה בשבילו קצה חוט שהוביל אותו להתקרבות בכל לב ונפש לאורו של רבינו.

לאחר מכן למד באחת הישיבות הגדולות בוורשה שהיתה תחת נשיאות בעל ה"חפץ חיים". לפרקים היה מגיע החפץ חיים לבקר בישיבה, ולבחורים היתה הזדמנות לשוחח עמו. ר' הירש לייב, שבאותה תקופה היה בעיצומה של התקרבות לחסידות ברסלב, סיפר לחפץ חיים על דרכו החדשה. בתגובה, השיב לו החפץ חיים: "אם בדרך החסידות חשקה נפשך, חסידות ברסלב היא הראויה, שכן אצלם ישנה חשיבות עליונה ללימוד שולחן ערוך ולשמירה על כל סיעף קטן שבו".

בוורשה חבר לנערים בני גילו שבאו כמותו מבתי חסידיים שונים והתקרבו לחסידות ברסלב; יחד עמם היה עוסק בלימוד ספרי רבינו, כשלא פעם הם זוכים לשמוע דיבורים נפלאים ומחיים מפי וותיקי החסידים כרבי יצחק ברייטר הי"ד, רבי אהרן ליב ציגלמאן הי"ד ועוד.

בשנת תרפ"ב הבריח יחד עם כמה מחבריו את הגבול לאוקראינה, ובחדש תשרי תרפ"ג זכו להגיע תוך מסירות נפש - לאומן.

באומן התחבר עם כמה מהחסידיים הנלהבים, ביניהם רבי ברוך געצעס, רבי לייב צרטנר ועוד, ויחד התחממו באורו של רבינו הקדוש ודברו בעצותיו.

הפחד שלא ליפול

מחזיק את האדם שלא יפול.

(חיי מוהר"ן, תקצ)

היפלא מה דבר?!

יושבים שבעה בבית משפחת קליין שבצפת" - - -

לא היה זה דבר נדיר כלל וכלל. למרבה הצער והתדהמה, כל ילד שנולד במשפחה זו, נפטר תוך חודשים ספורים, מתוך חולשה או מחלה שתקפה אותו. כך עברו מספר שנים, בהן הספיקו ההורים להתאבל על כל הילדים שנולדו במשך הזמן, רחמנא ליצלן.

מובן מאילו כי ההורים התהלכו שבורים ורצוצים, ויחד עם זאת מדוכאים תוך ייאוש גמור. וכך, עם היוודע הבשורה כי עוד ילד נולד להם, וכי גם הוא חלש וחולה ככל קודמיו ל"ע, החליטו בלב כואב שלא להכניסו בביתו של אברהם אבינו. "אין ספק כי ילד זה גם הוא נפל! כשאר אחיו, ועריכת ברית יכולה רק לקרב אותו אל קיצו המר" - טענו מתוך מרידות וכאב.

אולם, ההשגחה הפרטית גילגלה את הענינים אחרת. היו אלו שני שכנים קרובים, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת, רבי מאיר טעפליקער ורבי נחמן ריוואצקער, אשר התגוררו בשכונת למשפחת קליין. השניים, שמטבע הדברים עקבו אחר הנעשה בבית המשפחה, לא הסכימו לייאושם המר של ההורים; היפלא מה דבר?! וכי לא שמענו על ניסים ונפלאות מעל לדרך הטבע?!

ומשראו כי אין בידם להניע את ההורים לערוך את הברית, ביקשו לקבל את התינוק לידיהם, והם יעשו את מה שצריך לעשות על פי התורה, ועל פי אמונתם

היוקדת, בבטחון מלא בקדוש ברוך הוא.

ההורים שבין כה התייאשו מחייו של התינוק, מסרו את התינוק לשני החסידים, והם הכניסו אותו בביתו של אברהם אבינו, תוך שהם סומכים על חסדי הבורא ומבטיחים לתינוק חיים ארוכים וברוכים... ויקראו את שמו בישראל 'משה'.

הילד משה קליין המשיך להתגורר אצל תלמידי מוהרנ"ת עוד זמן רב. גם לאחר שגדל והיה לילד אהוב להוריו, לא פסק מלבקר תכופות בבית השכנים שהרעיפו עליו אהבה אין קץ. הוא מצידו החזיר להם כגמולם וניסה לעזור להם ככל יכלתו, אם בעזרה בבית ואם בשליחויות שונות.

כאשר הגיע משה לשנות הבחורות, עלה לארץ הקודש החסיד הידוע רבי נתן ב"ר יהודה תלמידו המובהק של מוהרנ"ת, והשתקע בטבריה. משם נהג לשלוח תדירות לצפת מכתבים נלהבים, גדושים תורה וחסידות, מתובלים בדברי התעוררות והתחזקות כפי שקיבל מרבו מוהרנ"ת. חבריו רבי מאיר טעפליקער ורבי נחמן ריוואצקער שמחו על המכתבים כמוצא שלל רב, הם הגו בהם שוב ושוב, והתחרו ביניהם מי יזכה להחזיק בהם יותר ולעיין בהם שוב ושוב.

באחד הימים, כשהבחור משה קליין נמצא בקרבתם, עלה כמנחה רעיון מופלא. הבחור שניחן בכתב יד רוט, יעתיק את המכתבים, וכך יוכלו שניהם להתענג על

המכתבים באין מפריע.

משה לקח את המכתבים לידי, התחיל להעתיק אותם אחד אחד, ובד בבד הציץ ונפגע - - -

פתאום התחיל להבין מה פשר האור הגדול והשמחה השרויה אצל שני החסידים, אט אט החל להבין מה הסוד המיוחד הטמון בחסידות ברסלב, ולאילו פסגות נשגבות של עבודת השם, תורה ויראת שמים, ניתן להגיע באמצעותה.

אולם גם מתנגדים לא חסרו בצפת. בשנים ההן, כשהסידות ברסלב היתה נחלת מעטים, היו רבים וטובים שלא הבינו את סודה והכריזו עליה מלחמה. הללו פנו לאביו של הבחור, ו"הלשינו" עליו כי נפל לרשת שמד "רחמנא ליצלן", והאיצו בו לעשות כל מה שיכול כדי להצילו מידיהם של חסידים ברסלב...

ביום עברה לא זכר האב את הטובות שגמלו לו תלמידי מוהרנ"ת; הוא החל לרדוף את בנו עד חרמה, וכאשר ראה שאינו מצליח לנתקו מחסידות ברסלב, ה'דיח' אותו מלהיות בנו, ואף ישב עליו 'שבעה'... המתנגדים אף לא בחלו להזכיר לאב, כי גם על שאר האחים ישב שבעה...

עברו שנים, והחסיד רבי משה קליין גדל והיה לאחד מוותיקי חסידי ברסלב בארץ הקודש. מעיר מגוריו חיפה, היה קשור בעבודתו של אהבה לכל אנשי שלומינו בארץ.

באחד הימים חיכתה לו הפתעה נעימה. אביו שנשאר לעת זקנותו ללא משען ומשענה, החליט לחדש את הקשר איתו ואף עבר להתגורר אצלו. האב שמצא בבית את ספרי רבינו ותלמידיו נקשר אליהם באופן מיוחד, כשהוא מביע את חרטתו המוחלטת על התנגדותו העזה בעבר הרחוק ואף התבטא בהתרגשות: "חבל שלא ידעתי בצעירותי מרבניו ומספריו הקדושים" - - -

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מתי נוסד בית הכנסת הראשון של חסידי ברסלב בירושלים?

תשובת הר"ר שמואל מאיר חשין

בימינו, כאשר עשרות בתי כנסת של חסידי ברסלב ממלאים את שכונות עיר הקודש ירושלים, קשה להעלות על הדעת את המצב מאה שנה אחורה, כאשר מתי-מעט החסידים שהתגוררו בה, בקושי זכו למנין משלהם.

ובכן, עד לשנת תרס"ד היו אנשי שלומינו מתפללים בבתי הכנסת הכלליים בירושלים, ובעיקר בבית הכנסת הגדול "תפארת ישראל" שנוסד ע"י רבי ניסן בן. מקובל אצל אנ"ש כי רבי אבא'לע שהגיע עם רבי נחמן מנטשערוין לבקר בירושלים בשנת תרכ"ח, קנה אצל רבי ניסן בק עבור חסידי ברסלב מספר מקומות בבית כנסת זה משמאל לארון הקודש. במשך הזמן נקראו החלונות בפינה הזו "די ברעסלעווער פענסטערס" (= החלונות הברסלביים).

בק"ץ של שנת תרס"ד נעשו לראשונה ע"י רבי שלמה ווקסלר השתדלויות נמרצות לייסוד בית מדרש לחסידים ברסלב. היה זה רבי עקיבא יוסף שלזינגר בעל 'לב העברי' שהיה ידיד קרוב לרבי אברהם ב"ר נחמן, שהצליח לאתר עבור החסידים בית-כנסת קטן, סמוך ונראה להר הבית.

אותו בית הכנסת נוסד ביום "ב תמוז תרס"ד, וכפי שרבי שלמה ווקסלר מציין בהגותו (כת"י) על ספר "חיי מוהר"ן", הדבר אירע בדיוק מאה שנה מאז שרבינו גילה סיפור נורא מאד שרמזים ממונו, השייכים לעניין, אפשר להבין על פי תורה כי 'שבלקוטי מוהר"ן' (ראה חיי"ט סיפורים חדישים, פג).

הד לייסוד בית הכנסת אנו מוצאים בספר "תולדות שמואל" - יזמנו של רבי שמואל העשיל פרידמן שנדפס לאחרונה - בו הוא מספר כי האשה תמר מושכנת מאה שערים, אחותו של רבי נחמן לורעסמאן, תרמה לבית הכנסת החדש מנורה ופנדה... "וברוך ה' שבת קודש פרשת בלק (י"ב תמוז) התחילו להתפלל בהבית הכנסת שלנו".

שבע שנים לאחר מכן, בחודש אלול תרע"א, עבר בית הכנסת למשכנו החדש ברחוב 'שונת הלכות' שכרובע היהודי. ממוני כולל ורשא שבית הכנסת היה שייך להקדש שלהם, העניקו לאנ"ש רשות לשהות במקום במשך שלוש שנים.

"שלוש השנים" התמשכו עד לשנת תרפ"א, בה קיבלו אנ"ש לחוקתם את בית המדרש 'נפש חיה' הנקרא 'די ענווה' ש'שול' שברחוב הסראיה, שם החלה חסידות ברסלב לפרוח ולהתפתח אט אט, כשבין חותלי בית מדרש זה התקברו חסידים בתקופה ההיא, ומהם יתר ופינה עד לימינו.

חשוב לציין, כי במשך כל הנדודים העדיפו אנ"ש בית מדרש הסמוך ומשקף על מקום קודש הקדשים, וכך גם בית כנסת זה, כפי שמתאר רבי שמואל הורביץ בערגה: "מן החלון רואים את קודש הקדשים, ושומעים אפילו את קול היונים החומים על גג בית קודש הקדשים, וכשמכים אצלינו כף אל כף, שומעים הבת-קול מהמחאת-כפים מבית קודש הקדשים" - - -

עוד נודדים רבים עברו חסידי ברסלב בירושלים עד לשנת תשכ"ג, בה הושלם בניית היכל בית המדרש הגדול חסידי ברסלב המתנוסס לתפארה בשכונת מאה שערים.

לחידודא

חידה מס' 126

על מה כותב רבינו שזה "רפואה גדולה"?

הפתרון לחידה מספר 125

על איזו מעלה אמר רבינו שבלעדיה אי אפשר להקרא צדיק כלל?
- **שיראה למי שנדמה לו שהוא במדרגה תחתונה שהוא סמוך להש"ת וכן להיפך** (ליקוטי מוהר"ן ח"ב סח)

זכה בהגרלה לחידה מס' 124

משה ברוך דרדיק, רח' בן איש חי, בית שמש
בסך 50 ש"ח זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחינת השפה, הקשו 1-2-1-9-1 והשאירו הודעה.
בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קנייה בסך 50 ש"ח

גאולתנו תלויה באמונה!

הרב שלמה אהרן גוטליב

חובתו הבסיסית של כל אחד באשר הוא להאמין במציאות הבורא ית' בעולם, התורה מזהירה אותנו שוב ושוב: 'אמונה'. כל מצוותך אמונה.

מהי עבודת האמונה למעשה?

התשובה לכך היא: להאמין בניסי השי"ת בעולם!

הסבר נרחב לכך יש לנו בליקוטי מוהר"ן, שם מתחיל מאמר ז' בזה הלשון: "דע כי עיקר הגלות אינו אלא בשביל חסרון אמונה", ורבינו ממושיך לבאר שם שתפילה היא נס, כי כשבדרך הטבע יש לך עיכוב או קושי מסויים ואתה מרגיש שהכל חסום ותקוע – ואז הנך פותח בתפילה לה' שהמצב הזה ישנתה ואכן פעלת בתפילתך, הרי שהאמונת שבמצבך יכול להגיע לך על ידי תפילתך – נס.

ניקה לדוגמא שבעוד הנך ממנהר בניסעתך ולפתע נתקעת בפקק ארוך אשר משבש לך את כל התוכנית היומית שלך, ובאותה שעה אתה פונה לה' ואתה מבקש ממנו שבטוב ישחרר לך את הפקק... ואכן לפתע הנך מוצא מסילה ודרך לצאת מהפקק. יוצא שבצעם היה מחייב אותך הטבע לאתגר היום לביתך; ואתה במקום לרטון על גורמי הטבע שסידרו את הפקק הלוה, פנית תיכף בתפילה לה'. הרי שעצם פנייתך במצב זה לה' היא גילוי אמונה שהנך מאמין שבתפילתך ייווצר עבורך נס.

אך לעומת האמונה הקדושה, עומדת לדאבונו הכפירה והאפיקורסות בכל מיני צורות ודוגמאות של אנשים שיסבירו לך היטב בדרכי הטבע איך השתחרר לך הפקק... אלו האנשים מכסים את כל הניסים בדרך הטבע ומעכבים את הגאולה, וכשיכלו הכפירה והאפיקורסות הוות להסביר כל מאורע ותקרית היאך היא מלוכשת בדרך הטבע – או אז יבוא משיח. כי כל זמן שאין האדם מכיר באופן תמידי בהשגחה פרטית החופפת וסובבת את האדם, הוא מעכב את הגאולה, ומצב זה נקרא 'גלות'.

לכאורה נשאלת כאן שאלה: מדוע אכן מתנהג העולם באופן כזה שהכל מתלבש בדרך הטבע?!

הביאור לזה הוא: למען הבחירה!!

כל ההתלבשות בדרך הטבע היא רק עבור הנסיון והבחירה, לתת לאדם האפשרות לבחור בין טוב לרע: האם הוא יבחר בדרך האמונה או חלילה בדרך הטבע? כי באמת אין שום טבע בעולם! יש מעשה מרבינו על גביר גדול ומכנים אורח מופלג שהיו סמוכים על שולחנו כל העניים, ובסמוך לו היה אחד שהעביד פועל, ובמקום לשלם לו בסוף היום שכר עבודתו, היה מפנה אותו לאותו 'הכנסת אורחים' לאלוהי. הפועל בחשבו שהוא מקבל אכילתו בעבור שכר עבודתו, היה אוכל שם מידי יום להנאתו, עד שעבר זמן והתברר לו על ידי אחד המתארחים שם שהוא מקבל כאן את מזונו ללא כל קשר לעבודתו. כך יצא שעבד בחינם ואכל בחינם...

מזמנתי זה אנו למדים, שאל לו לאדם לחשוב חלילה שפרנסתו קשורה כלל להשתדלותו; כל קשר בין עבודתו והשתדלותו לבין מזונו ופרנסתו מהווה כפירה רח"ל. חיוב ההשתדלות יש בו כמה טעמים, אך הוא בגדר פריעת חוב בלבד. יש גם אמרה ידועה על כך שפריעת בעל חוב מדאורייתא מספיקה בזיבורית... אין שום חיוב לעשות מאמצים גדולים וטרחה יתירה בחוב זה של ההשתדלות, אשר ריבוי המאמצים בזה יכול להסב חלילה רק נזק לפרנסה.

(משוב על פי שיעורו של הרב שלמה אהרן גוטליב שלי"ס א"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במסערת השמע של אצרות ברסלב 02-9950000, אידיש, שיפורים, שיחות ומאמרים, וא"ח 9,3)

פרשת חיי שרה

לא להתבלבל מהעבר

חיים אמיתיים פירושים התקדמות והתעלות ללא הפסק, כך שאף אם עמלת השגת, אבל אתה נח על זרי דפנה, עובד את ה' בדרגה שהשגת, ואינך מתאמץ ושוואף כל פעם להוסיף באיכות ובעומק של העבודה – הרי הפסקת להתקדם.

הצדיקים הגדולים אינם מתחשבים בכל מה שיוצאו ומצאו, אלא מתחילים בכל עת לעבוד את ה' בכח ובמרץ כאילו עדיין לא התחילו לעבוד את ה' מעולם.

דרך זו, להתחיל בכל פעם מחדש, בלי להתחשב בכל מה שהיה, מסייעת גם להתגבר על כל המכשולים שיש לנו בעבודת ה'. כמובן, על החטאים יש לעשות תשובה, אבל ההשקעה והשיאפות בעבודת ה' אסור שיהיו מושפעים כהוא זה מכל מה שעבר. נכון נכשלנו, נפלנו, אבל עלינו להתחיל בכל פעם לעבוד את ה' מחדש, ממש כאילו שהיום אנו נכנסים בעול המצוות.

תבונה זו מאפשרת אפילו ליהודים רחוקים ביותר לעבוד את ה' בחשק, בלי להתבלבל כלל מכל אשר עבר עליהם, ממש כאילו הם נמצאים רק עכשיו בנקודת ההתחלה.

זהו השבח שהעניקה התורה לשרה אמנו: "ויהיו חיי שרה מאה שנה עשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה" ופירש"י "ב ת כבת... ב ת כבת" כי היא וכתה לעבוד את ה' בניל מאה באותה חיות והתחדשות ממש כמו בתחילת דרכה בעבודת השם. לכן היא חיתה חיים אמתיים – "שני חיי שרה", כפי שפירש רש"י שכולם שווים לטובה, שום כישלון או תקלה לא היה בכוחו להפיל ולהחליש אותה.

(עפי' לקוטי הלכות תפלין ה, לט)

שבת חנוכה באומן
החל מ-
\$450
דרך צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה הרשמה & קבוצות לניסיונות חורף השע"ג
נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קבוצות צדיקים | אירועים מיוחדים
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

זמנת עולם בהפצת האצירות											
מדינת עילית		ירושלים		צפת		ירושלים		ירושלים		צפת - בית שמש	
הר"ר נתן פישר ה"ח	הר"ר נתן טענק ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה
הר"ר עקיב שמחה קסטנר ה"ח	הר"ר שמעון אשר דרדיק ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח	הר"ר שמעון יצחק פלשנר ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה
הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה
הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה
הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה
הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח	הר"ר נתן חובב ה"ח
תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות	תרם והפיץ 500 גליונות
לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה

שבת חנוכה באומן
ממשיכים עם המבצע: טיסות החל מ- **\$399**
אירו-פנים' מזמינה אותך ל-
אירו-פנים טורס EuroPrim
שירותי חנוכה וקרקע לכל היעדים בעולם
מוקד 'אירו-פנים': 02-800-80-80
רח' מלכי ישראל 16 ירושלים